

.....
IGRAJ SE V BELI KRAJINI!
..... DRUŽINSKA KNUJŽICA IGER .....

Bela krajina
SRČNIH LJUDI

DOBRODOŠLI V BELI KRAJINI!!

Neskončno nepozabnih
doživetij čaka,
da jih odkri

Ta otroška knjižica ti bo na zabaven način pomagala odkriti zanimivosti, ki jih lahko doživiš v Beli krajini.

Knjižica je namenjena celotni družini, lahko jo izpoljuješ sam/a lahko pa skupaj s starši. Vse aktivnosti so predstavljene skozi različne teme in prepričani smo, da boš užival/a v novih doživetjih, ki čakajo nate.

Na koncu knjižice te čaka križanka z različnimi kraji in zanimivimi značilnostmi Belo krajine.

Kaj še čakaš? Ajde, gremo!
Igraj se v Beli krajini! :)

Potovanje je treba najprej načrtovati...

Najprej nekaj informacij o Beli krajini. Bela krajina je jugovzhodna regija Slovenije. Meji s Hrvaško in je čudovita pokrajina z ogromno naravnimi območji in staremi števili, ki čakajo, da jih odkriješ. Največji kraji so Črnomelj, Metlika in Semič.

Zime so mrzle in snega je veliko, poletja pa so tukaj zelo vroča. Upoštevaj te podatke, ko boš pripravil/a svoj kovček in se odpravil/a na pot. S seboj vzemi pohodne čevlje za odkrivanje pohodnih poti, kolo za kolesarjenje in kopalke za vožnjo s kanujem ali plavanje v reki Kolpi.

KJE LEŽI BELA KRAJINA?

.....

Začnimo z igrico

"Kje leži Bela krajina?"

Države, ki mejo s Slovenijo, so Avstrija, Hrvaška,

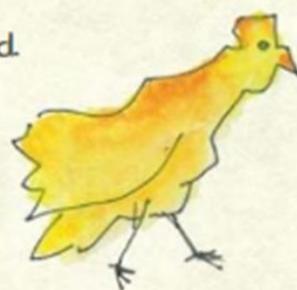
Madžarska in Italija. Vpiši njihova imena na Zemljevid.

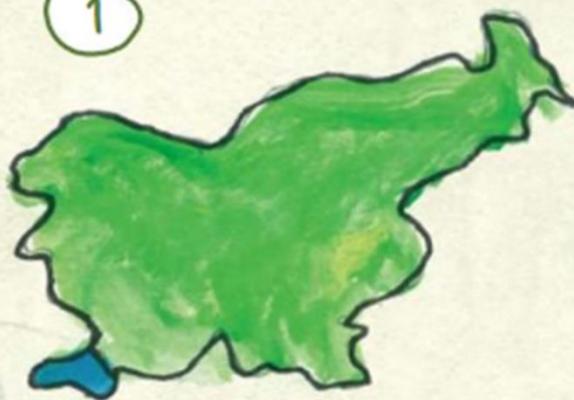
Mogoče veš, katera modra
packa je Bela krajina?

Prepoznaš, obliko katere živali ima Slovenija?

Mogoče kokoši?

1

2

3

4

Zate smo pripravili zabaven zemljevid,
ki te vodi na potovanju po Beli krajini.

Tiste kraje, ki si jih že kdaj obiskala, obkroži, tiste, ki pa jih nameravaš obiskati v prihodnosti, podčrtaj. Če želiš odkriti prav vse, kar ti Bela krajina lahko ponudi, jo boš moral/a obiskati večkrat! Če potrebuješ več informacij, obišci TIC Črnomelj ali spletno stran www.belakrajina.si.

- ① Belokranjski muzej
- ② Gasilski muzej
- ③ Črnomeljski muzej
- ④ Sokčev Dvor
- ⑤ Muzej lenu Cvetković

- ⑥ Krajiški park Kolpa
- ⑦ Krajiški park Lahinja
- ⑧ Izvir reke Krupe

- ⑨ Razgledna točka Mimna gora
- ⑩ Razgledna točka Krašnji Vrh
- ⑪ Razgledna točka Kozice

S črto poveži imena krajev z risbami.

Črnomelj

Mirna gora

Tri Fare

Črni močeril

Otok

Tribuče

Gače

ODKRIJ STARE ŠEGE IN NAVADE

Kultura regije je povezana z različnimi dogodki in prireditvami. Če se odločiš, da jih boš obiskal/a, se boš zagotovo bližal/a s tukajšnjimi prebivalci, njihovimi šegami in navadami, kot so izdelovanje belokranjskih pisanic in drsank, pastirskih piščali, tkanje lanu, pletenje košar in mnogo drugih ročnih spremnosti.

Krajinski park Kolpa, ki leži na južnem delu Belo krajine ob reki Kolpi, predstavlja široko ponudbo aktivnosti, ki so povezane s starim načinom življenja. Ukvajajo se z obdelovanjem lanu, lesa in volne, kar te bo zagotovo zanimalo in navdušilo.

PREDLAGAMO, DA NEKAJ TRADICIONALNIH DEJAVNOSTI POIŠČEŠ V TEJ ABECEDNI JUHI.

PISANICA

GUDALO

DRSANKA

FILCANJE

KOŠARA

LAN

PIŠČAL

TAMBURICA

S T A M B U R I C A E
T G P M G C V S D C Z R
G P I S A N I C A P S
K A S Z J N D D Z L E
H F Č I D J F C U K D
T E A O G U D A L O J
F S L L G R K B L S N
D R S A N K A N L A N
V G Ž Č A Z O Z I R R
B J Š M H U I R K A T
M F I L C A N J E U Z

Ne!
POZABI!

Če obiščeš vas **Adlešiči**, si lahko ogledaš muzej, ki prikazuje izdelavo lanenih izdelkov, ali pa se preizkusis na delavnici barvanja pisanic.

V Beli krajini so zelo znana pobarvana velikonočna jajca, imenovana

>>belokranjske pisanice<<

V preteklosti so jih uporabljali za darilo, s katerim so izpovedovali ljubezen. Na njih je pisalo

Ker rada te imam,
ti pisanico dam!

Pisanica je bila tudi spominek, s katerim so pošiljali pozdrave iz Bele krajine.

Tradicionalne pisanice so v treh barvah, rdeči, črni in beli.

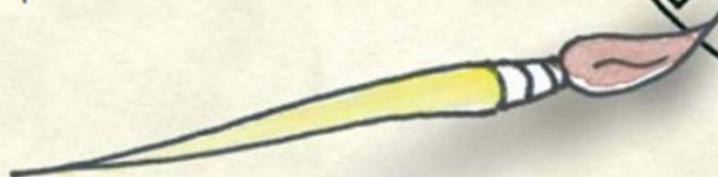
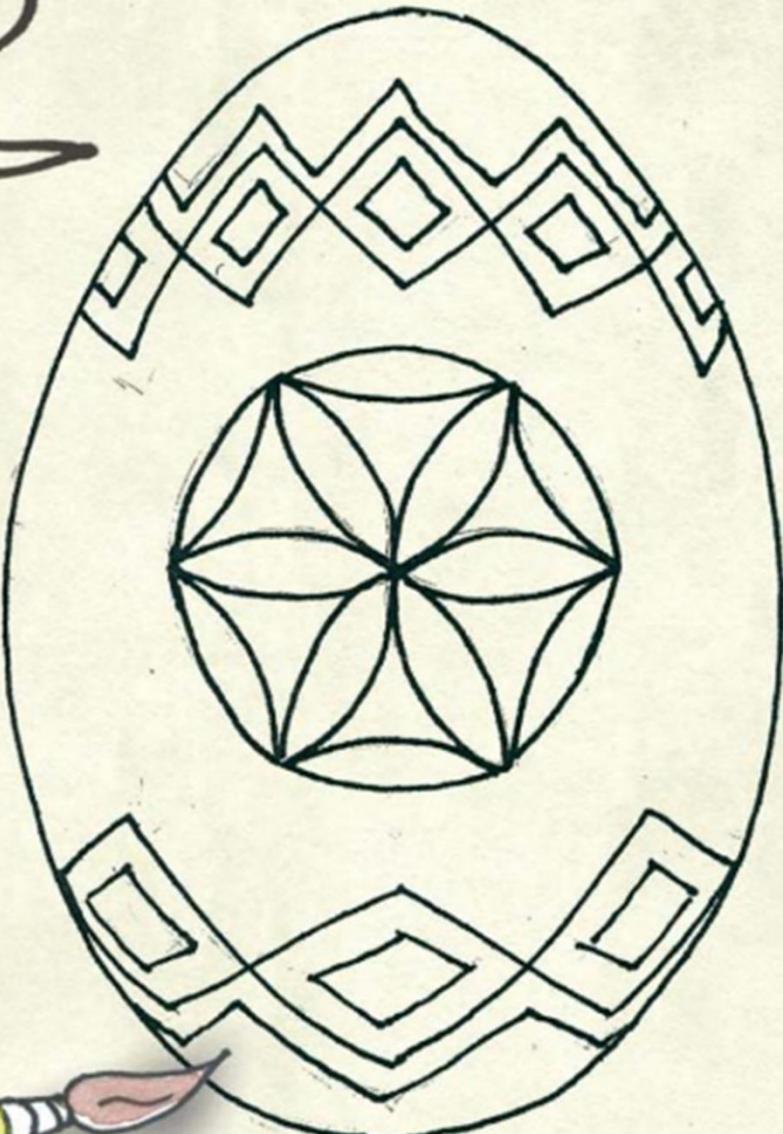

Barvanje ni lahko, je pa zelo zabavno.

Vzemi barvice in pobarvaj belokranjsko pisanico.

sem vstavi
pravo nalepko

Ena najbolj tradicionalnih belokranjskih jedi je
**>>belokranjska
POgača<<**

Tukaj imas recept,
če jo boš želela pripraviti doma:

SESTAVINE

- 500 g moke
- 300 ml mlačne vode
- 2 čajni žlicki soli
- 20 g kvasa
- 1 ščepец kumine
- 1 jajce
- ½ čajne žlicki sladkorja
- 1 ščepец grobe soli
- 1 čajna žlicka navadne soli

PREMAZ:

Testo premaži s steplenim jajcem.

POSIPAVANJE:

Na koncu pogačo posipaj s ščepcem grobe soli in kumino, to pa še enkrat premaži z jajcem, da kumina ne bo odpadla.

TESTO

Zdrobi 20 g svežega kvasa in mu dodaj 3 žlicki moke, 50 ml mlačne vode in pol žlicke sladkorja ter vse skupaj dobro premešaj v gosto tekočo zmes. Pusti, da vzhaja, dokler se volumen dvakrat ne poveča. Zmes daj v moko, dodaj žlicko soli in mlačno vodo. Mesi 8-10 minut, da dobiš gladko testo, ki se ne lepi na roke.

VZHAJANJE TESTA

Testo pokrij s krpo ali pokrovom in ga pusti, naj vzhaja, dokler se mu volumen dvakrat ne poveča.

OBLIKOVANJE: Testo položi na z oljem namazan pekač in ga razširi v krog s premerom 30 cm, debelina pa naj bo med 10 in 20 mm. Testo razširi od sredine navzven tako, da bodo robovi nižji od sredine.

REZANJE ČRT: Pogačo okrasiš s črtami, ki jih z nožem naravnlo zarežeš v testo. Črte naj bodo 10 mm narazen. Vzorec na pogači mora izgledati podobno kot šahovnica.

PEČENJE:

Testo peci v pečici na 220 stopinjah približno 20 do 25 minut, dokler ne porjavi. Dijšati mora po sveže pečenem kruhu. K pogači se odlično podata špeh in sir.

Tukaj sta slike
z dvema različnima
pogačama. Pogači sta
podobni, vendar
samo na videz.

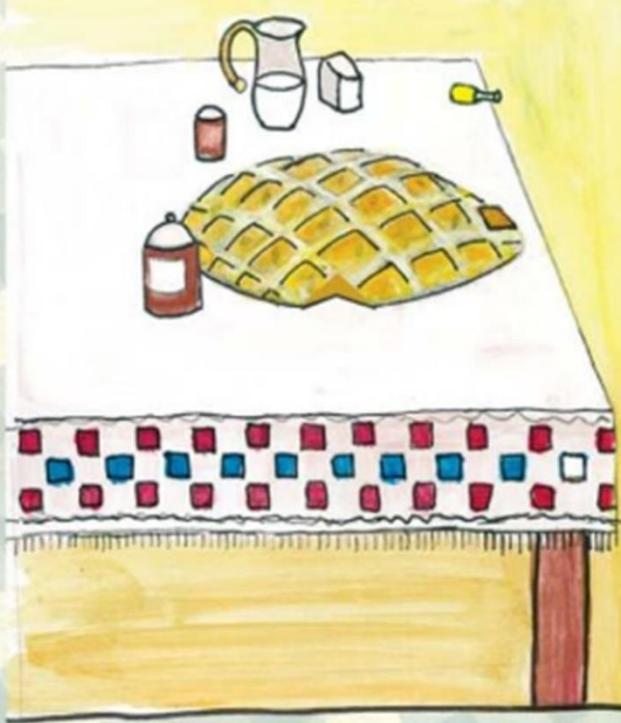
sem vstavi
pravo nalepko

Misliš, da
lahko najdeš

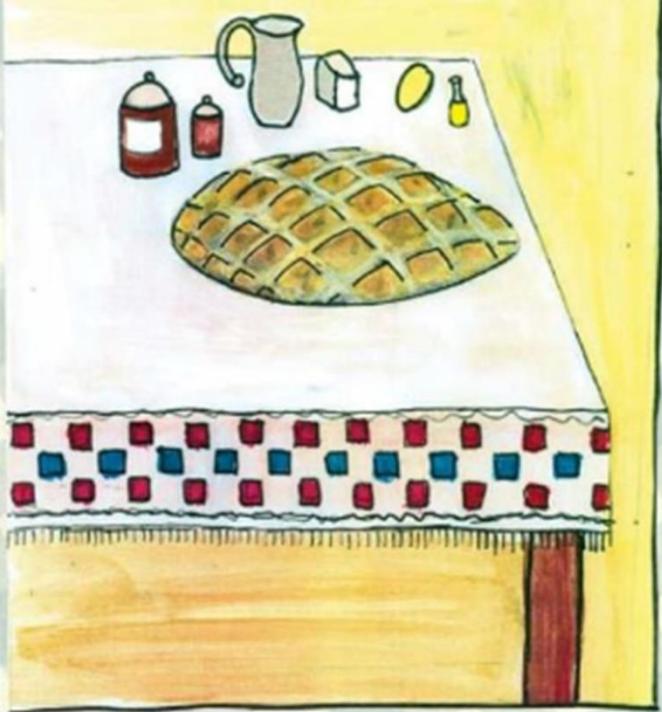
7
razlik

med spodnjimi
slikami?

1

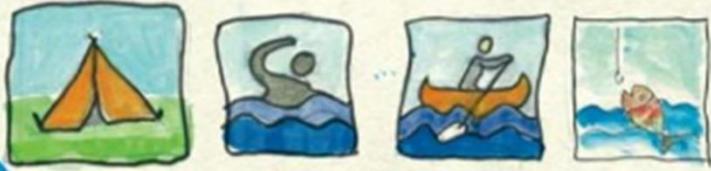

2

Reka Kolpa

je mejna reka med Slovenijo in Hrvaško.

Kolpa nudi veliko presenečenj s svojo naravno in kulturno dediščino. Je idealen prostor za vse vrste aktivnosti. Ponuja rafting in vožnjo s kanuji, ki jih lahko najameš za izlet po Kolpi, številne pohodne poti, prav tako pa so ob njeg tudi poti za kolesarjenje.

Čista in topla reka je odlična za plavanje.

Zaradi vseh teh prednosti je bila Kolpa razglašena za Evropsko destinacijo odličnosti 2010 - **EDEN**.

Za testiranje tvojega znanja smo pripravili naslednjo igrico.

Tvoja naloga je, da številke pravilno vstaviš v tekst.

5

3

9

100

30

292

113

Reka Kolpa je dolga _____ kilometrov, _____ km predstavlja državno mejo z Republiko Hrvaško.

V reki Kolpi lahko najdeš okoli _____ vrst rib.
____ jih je na seznamu ogroženih vrst. Prav tako lahko najdeš okoli _____ vrst ptic.

Skozi zgodovino je bilo območje reke Kolpe prostor, kjer so se srečale _____ različne veroizpovedi in _____ različnih etničnih skupin, ki še danes živijo v Beli krajini.

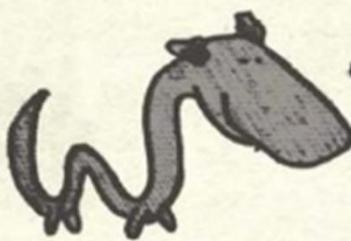
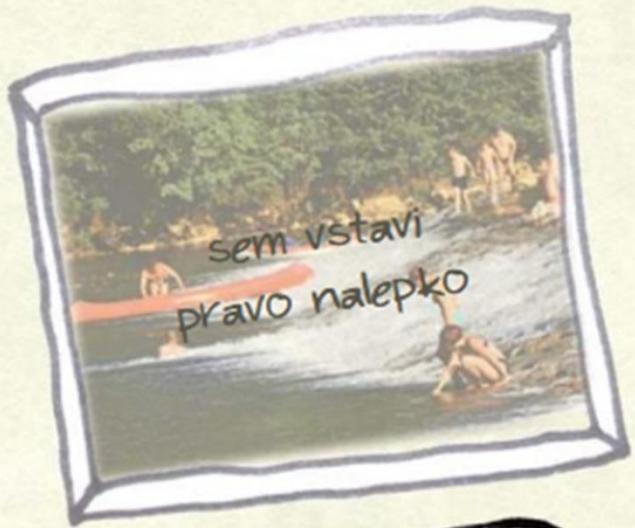
Ali veš,

da temperatura reke Kolpe v poletnih mesecih naraste tudi do 30 stopinj celzija in je nadvse primerna za plavanje?

V Beli krajini sta dva krajinska parka.

Lahinja in Kolpa. Ime sta dobila po rekah, Lahinji in Kolpi, ki sta čudoviti in ponujata ogromno aktivnosti za celo družino.

Vstopni točki za krajinski park Lahinja sta Veliki Nerajec in Pusti Gradec. Dve večji reki sta na tem področju še Krupa in Dobličica.

Ne pozabi, da gre za neokrnjeno naravo! Zelo pomembno je, kako se do nje obnašaš. Zavedati se moraš, da je ta naravni vir potrebno varovati in ohranljati.

Na informativni tabli prečrtaj tiste aktivnosti, ki jih v naravnem parku ne smemo delati.

DOBRODOŠLA POMLAD! DOBRODOŠEL ZELENI JURIJ!

.....

Že poznaš zgodbo o Zelenem Juriju?

Bela krajina ima veliko zgodb, ki so povezane z mitologijo. Ena takšnih je zgodba o Zelenem Juriju.

Zeleni Jurij je mitološko bitje, sin slovanskega boga Peruna, ki v deželo primaša pomlad. Kamorkoli pride, drevesa postajajo zelena, plodovi rodovitnejši in povsod se začenja novo življenje. Ljudje so ga imeli radi in njegov prihod praznovali na Jurjevo, 24. aprila.

Ob praznovanju njegovega prihoda so vaški otroci nekoga od njih oblekli z zelenim listjem in vejami tako, da ga ni nikce videl. Potem so odšli v vas, igrali so na pastirjeve piščali in rogove ter peli

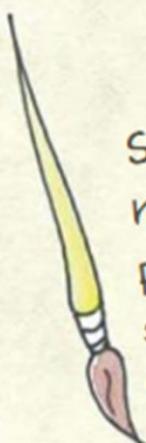

„prošel je prošel pisani vuzem,
došel je došel, Zeleni Jurij ...“

Tako so peli pred vsako hišo v vasi, da bi jo blagoslovili. Družini so zaželeti, naj bo zdrava in živali močne. Otroci so dobili nekaj jajc in kovance. Hodili so po vasi in na koncu spekli jajca, denar pa si razdelili. Ta star običaj lahko še vedno vidiš v nekaterih vseh ali v Črnomlju ob koncu aprila.

Spodaj te čaka zanimiva
risba. Pobarvaj področja s
pikicami in videva boš kaj
se pojavi? Poznaš tega
mitološkega junaka?

Mirna gora je najvišji vrh Belo krajine (1047 m) in predstavlja rob Kočevskega Roga. Iz razglednega stolpa se ponuja prelep razgled na celotno Belo krajino.

Veš, kako je Mirna gora dobila ime?

Nekoč je v globoki jami na vrhu gore živel zmaj. Ker ni bil ravno najbolj prijazen, so se ga vsi bali. Ko je v Beli krajini začela zoreti pšenica in grozdje, je hudobni zmaj začel bruhati nevihtne oblake, črne kot oglje. Bruhal je toliko časa, dokler ni z oblaki prekril celotnega neba nad dolino. Potem je zmaj rjovel tako naglas, da je iz njegovih ust prišel plamen in začela so deževati velika zrna toče na polja in vinograde.

Belokranjci so poskušali ujeti zmaja, vendar ga niso nikoli videli zunaj njegove jame in nihče si ni drznil iti noter.

Neki starec je imel idejo, kako bi zmaja lahko ujeli in ga spravili stran od zatočišča.
"Zgradimo zid pred njegovo jamo," je predlagal.

Tako se je tudi zgodilo. Od takrat naprej zmaj ni mogel več povzročati nadaljnje škode ljudem in polja ter vinogradi so bili varni pred nevihtnimi oblaki. Na gori, kjer je živel hudoben zmaj, še danes vladata mir in tišina. Zato so Belokranjci poimenovali goro

Mirna gora.

Poveži številke
in pokazal se
ti bo zmaj iz
Mirne gore.

sem vstavi
pravo nalepko

VPRAŠANJA ZA KRIŽANKO

2. Kje poteka belokranjska tradicionalna poroka na prireditvi Semiška ohcet?
3. Imenuj majhno vas, kjer lahko vstopiš v krajinski park Lahinja? Tam se v stari hiši nahaja tudi majhen muzej in galerija domače obrti.
4. Kako se imenuje tradicionalna jed, ploščat kruh, značilen za Belo krajino?
5. Imenuj eno najbolj čistih in toplih rek v Sloveniji.
6. Kako se imenuje najvišji vrh Bele krajine, kjer je včasih domoval zmaj?
7. Iz katerega blaga je izdelana tradicionalna bela belokranjska noša?
8. Kako se imenuje folklorni festival, ki vsako leto junija poteka v Črnomlju?
9. Kako se imenuje tradicionalna turistična vinogradniška prireditev, ki poteka vsako leto maja v Metliki?
10. Katero nagrado za turistično destinacijo je reka Kolpa dobila leta 2010?
11. Katero drevo predstavlja enega simbolov Bele krajine?
12. Kako se imenujejo belokranjska pobarvana jajca?
13. V Beli krajini živi tudi črna človeška ribica, ki jo imenujemo?
14. Imenuj enega od treh mest v Beli krajini.
15. Kako se imenuje eden od dveh krajinskih parkov?
16. V kateri vasi si lahko ogledaš muzej lanenih izdelkov?
17. Kako se imenuje ena izmed sosednjih držav Slovenije, ki leži ob reki Kolpi?
18. V katerem belokranjskem mestu sta Belokranjski muzej in Slovenski gasilski muzej?
19. Kateri mitološki lik prihaja v pomladnem času v deželo in prinaša veselje?
20. Katero strunsko glasbilo (brenkalo) je značilno za Belo krajino?
21. Katera reka je dobila ime po vasi Dobliče?
22. Kakšen je internetni naslov turistične destinacije Bela krajina?

REŠI KRIŽANKO IN
OSVOJI NAGRADO!

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

